

EEN OASE MIDDEN IN DE STAD. Over vijftwintig jaar Aanloopcentrum

Jurjen Beumer

In een kleine, stoffige slaapkamer aan de straatkant van de Gedempte Oude Gracht 104, daar begon het *Aanloopcentrum* in 1987, de eerste en oudste activiteit van Stem in de Stad. Het gebouw was vroeger een spaarbank en ik heb me laten vertellen dat de ruimte waar wij startten een geldkluis was. Na het vertrek van de bank werd het pand een herenhuis en op de benedenetage woonde dienstpersoneel. Zij bedienden mevrouw en meneer vanuit de keuken in het achterhuis, en brachten het eten via een statige trap naar de enorme woonkamers op de eerste etage. Het paste wel bij de aard van ons diaconale werk dat we met twee voeten op de (begane) grond begonnen. Intussen was GOG 104 (voor de oorlog al?) het wijkgebouw van de Hervormde Wijkgemeente Centrum geworden. Wij trokken in 1987 dus bij hen in. Meteen al kwamen er mensen van allerlei slag aanlopen en raakten we vertrouwd met mensen in knelsituaties. 'Vereenzaming' was misschien wel het woord dat al deze mensen samenbond. Niemand (meer) hebben, alleen door het leven moeten gaan en dan een herberg vinden waar je welkom bent, zo zagen we het toen en nu nog steeds. Woorden als ontmoeting, gastvrijheid, wederkerigheid en gelijkwaardigheid staan hierbij centraal. De ander die je ontmoet is niet een object waar jij iets mee wilt of moet, maar is in de eerste plaats een medemens, een naaste - iemand net zoals jij - maar die het op dat moment net iets minder getroffen heeft in het leven. Stap voor stap ontwikkelden we onze diaconale identiteit, gevormd door de grondtonen van tora en evangelie en voluit geleefd in messiaanse verhalen.

Meer afdelingen

Al gauw moest er in dat kleine slaapkamertje een muurtje doorgebroken worden, want erachter was een soortgelijke slaapruijme. De koffie zetten we in genoemde keuken, én we konden 's zomers buiten zitten in de tuin achter het huis. Een oase midden in de stad, waar we ook in onze gebouwen daarna nog vaak naar terug verlangd hebben. Het werk groeide omdat we bijvoorbeeld in het Aanloopcentrum veel mensen tegen kwamen die vluchteling of asielzoeker waren, de afdeling asielzoekers ontstond. Zo zijn door de jaren heen al onze afdelingen ontstaan, met steeds het Aanloopcentrum als middelpunt, omdat daar de levende ontmoeting plaats vond. Zoals gezegd, het werk groeide, maar het werk oecumeniseerde ook. D.w.z. dat andere kerken gingen meedoen. Immers, nieuw sociaal kerkenwerk doe je samen.

Verschillende locaties

Al snel werd het gebouw GOG 104 te klein voor ons. We verhuisden naar de Nieuwe Groenmarkt 10, in een mooi gebouw dat we huurden van de Groenmarktkerk. Het waren goede tijden op die plek, opnieuw midden in de stad op een steenworpafstand van de Grote Markt. Altijd is er een trek naar de binnensteden, daar waar het vertier en het vermaak is. Maar waar je ook het snelst verloren loopt. Dan zoek je een gemeenschap waar je je thuis kunt voelen, waar naar je geluisterd wordt, waar mensen met een warm hart klaar staan om je welkom te heten. In een vereenzaamde samenleving waar het 'ik' hoger scoort van het 'wij' is een dergelijke plek onontbeerlijk. Intussen speelt Stem in de Stad al weer vele, lange jaren haar diaconale rol in de stad Haarlem, te midden van de vele sociale instituten die een stad rijk is. 'Het goede leven in de stad voor ieder menskind', dat is ons mission-statement. Het goede leven, voorgeleefd door het Mensenkind bij uitstek, de barmhartige Mens uit het evangelie, Christus zelf.

Bid en werk

Maar ook nummer 10 werd te klein. In september 2011 verhuisden we naar Nieuwe Groenmarkt 22, naar de prachtig gerestaureerde gebouwen van Vincentius. In elk gebouw dat ik beschreef kregen we dimensies aangereikt die ons werk verbreden en verdiepten. Zo ook onze huidige, nieuwe locatie. Compleet met restaurant, maar ook met de kleine, intieme Katrijnkapel, een overblijfsel uit de Middeleeuwen, nu gerestaureerd en in gebruik als plek van bezinning en viering. 'Bid en werk',

zeiden de monniken die hier ooit hun klooster hadden. Wij zeggen het hen vandaag na, in dankbaarheid voor vijftientig jaar Aanloopcentrum. Dank aan alle vrijwilligers die meehielpen, dank aan alle bezoekers met wie we samen een gemeenschap mogen vormen. Vrede en alle goeds,

jjb, september 2012